

TURKKURIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINTO

TUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus 2002

ISBN 952-13-1479-6 (nid.)

ISBN 952-13-1480-X (pdf)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO 29/011/2002

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

PÄIVÄMÄÄRÄ 29.4.2002

Voimassaoloaika
1.6.2002 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998, 13 § 2 mom
A 812/1998, 1 § 1 mom

Kumoaa määräyksen no
Muuttaa määräystä no

TURKKURIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt Turkkurimestarin erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.6.2002 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusmalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja

JUKKA SARJALA
Jukka Sarjala

Opetusneuvos

ANNAMAIIJA ARO
Annamaija Aro

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
1	§ Näyttötutkinnot	7
2	§ Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
3	§ Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintasuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	8
2	Luku	
	TURKKURIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
1	§ Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	TURKKURIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
A	Pakolliset tutkinnon osat	9
1	§ Materiaalituntemus	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	9
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	9
2	§ Turkistuohteen suunnittelu	10
	a) Ammattitaitovaatimukset	10
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	10
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	10
3	§ Turkistuohteen kaavoitus ja muotoilu	10
	a) Ammattitaitovaatimukset	10
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	11
4	§ Turkistuohteen valmistus	11
	a) Ammattitaitovaatimukset	11
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	12

B	Valinnaiset tutkinnon osat	12
5 §	Monimateriaalituotteen valmistus	12
a)	Ammattitaitovaatimukset	12
b)	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	12
c)	Ammattitaidon osoittamistavat	12
6 §	Turkisasusteet ja somisteet	12
a)	Ammattitaitovaatimukset	12
b)	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	13
c)	Ammattitaidon osoittamistavat	13
7 §	Teollinen tuotanto	13
a)	Ammattitaitovaatimukset	13
b)	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	13
c)	Ammattitaidon osoittamistavat	13
8 §	Yritystoiminta ja markkinointi	14
a)	Ammattitaitovaatimukset	14
b)	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	14
c)	Ammattitaidon osoittamistavat	14
9 §	Ammattialakohtainen tietotekniikka	15
a)	Ammattitaitovaatimukset	15
b)	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15
c)	Ammattitaidon osoittamistavat	16
10 §	Tutkielma	16
a)	Ammattitaitovaatimukset	16
b)	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	16
c)	Ammattitaidon osoittamistavat	16
Liite	TURKISALAN AMMATIN KUVAUS JA ARVOPERUSTA	17

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § NÄYTTÖTUTKINNOT

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyysosa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäisesti arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § NÄYTTÖTUTKINTOIHIN VALMISTAVA KOULUTUS

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisten valmistavien koulutusten yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näyttöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

3 § AMMATTIT AidON OSOITTAMISTAPOJEN JA TUTKINTOSUORITUSTEN ARVIOINNIN YLEISET PERUSTEET

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatin hallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

TURKKURIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § TUTKINNON OSAT

Turkkurimestarin erikoisammattitutkinto muodostuu neljästä pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta. Tutkinto on valmis, kun kaikki tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

Turkkurimestarin erikoisammattitutkinnon osat ovat:

A Pakolliset tutkinnon osat

- 1 Materiaalituntemus
- 2 Turkistuohteen suunnittelu
- 3 Turkistuohteen kaavoitus ja muotoilu
- 4 Turkistuohteen valmistus

B Valinnaiset tutkinnon osat (valittava vähintään kaksi)

- 5 Monimateriaalituotteen valmistus
- 6 Turkisasusteet ja somisteet
- 7 Teollinen tuotanto
- 8 Yritystoiminta ja markkinointi
- 9 Ammattialakohtainen tietotekniikka
- 10 Tutkielma

3 Luku

TURKKURIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

A PAKOLLISET TUTKINNON OSAT

1 § MATERIAALITUNTEMUS

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee turkisalalan tuotantoketjun eri vaiheet materiaali-
tuotannosta turkistuotteen markkinointiin ja myyntiin sekä tuntee alan osto-
käytäntöjä. Hän seuraa turkismateriaalien kehitystä kansainvälisesti ja muo-
din vaikutusta turkismateriaalien käsittelyihin. Hän tietää turkisnahkojen lajit-
telutapoja (tukkukauppa-, huutokauppa- ja tuotekohtainen lajittelu), eri turkis-
materiaalien koko- ja väriluokitukset sekä niiden vaikutuksen hintaan. Hän
tuntee kansainvälistä turkiskauppaa koskevat lait ja säädökset. Hän tiedostaa
turkistuotteen koko elinkaaren ja alan ympäristövaikutukset.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja

- tuntee turkisalaa kokonaisuudessaan
- tietää alan ostokäytäntöjä sekä tuntee nahkojen laatuluokituksia
- tietää turkismateriaalien käsittely- ja viimeistelymahdollisuuksia
- osaa lajitella turkisnahkoja tuotekohtaisesti.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on arvioitava käytännön suo-

ritusten, suullisten ja kirjallisten tuotosten sekä niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

2 § TURKISTUOTTEEN SUUNNITTELU

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja ymmärtää tuotesuunnittelun mahdollisuudet ja vastuun suunnitteluprosessissa sekä kykenee hahmottamaan tuotannon rajoitukset ja mahdollisuudet. Hän osaa hyödyntää uusimpia trendejä, muodin kansainvälistä kehitystä sekä käyttää muotihistoriaa ja pukeutumiskulttuuria turkistuosien suunnittelun perustana. Tutkinnon suorittaja tietää erilaisten ratkaisujen vaikutukset työhön käytettävään aikaan ja tuotteen hinnan muodostumiseen. Hän tuntee vartalotyyppisiä ja osaa hyödyntää turkismateriaalien ominaisuuksia suunnitellessaan toimivia turkispukineita erityyppisille asiakkaille. Hän osaa tehdä havainnollisia ehdotuksia asiakkaan toivomusten toteuttamiseksi ja osaa kuvata turkispintoja erilaisilla menetelmillä ottaen huomioon väri- ja tyyliopillisia lainalaisuuksia.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja

- hallitsee tuotteen suunnitteluprosessin vaiheet
- osaa tehdä tuotantoon soveltuvat tekniset piirrokset
- seuraa muodin kehitystä
- ymmärtää turkistuosien suunnittelun yhdeksi vaatetusalan osa-alueeksi
- ymmärtää tuotannon rajoitukset ja mahdollisuudet
- osaa kuvata turkispintoja ja turkistuosia erilaisilla menetelmillä.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on arvioitava käytännön suoritus-, suullisten ja kirjallisten tuotosten sekä niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

3 § TURKISTUOTTEEN KAAVOITUS JA MUOTOILU

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tulkita erilaisia malleja. Hän osaa ottaa vaadittavat mitat kaavan piirtämistä ja kaavan muuttamista varten. Hän osaa kuositella tuotantoon soveltuvia mallin mukaisia tuotteita sekä muotoilla erityyppisiä pukineita ja niiden osia. Tutkinnon suorittaja osaa ottaa huomioon asianmukaisesti erityyppisten turkismateriaalien vaikutuksen kaavoitukseen sekä osaa

valmistaa kaikki tuotannon edellyttämät tuotteeseen tarvittavat kaavat. Hän osaa tehdä muotolaskossierrot ja hallitsee leikkaussaumojen sijoittelun mallin ja materiaalin edellyttämiin kohtiin. Tutkinnon suorittaja osaa käyttää sarjontataulukoita ja osaa sarjonnan peruseriaatteet.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja osaa

- tulkita malleja
- ottaa mitat ja piirtää tarvittaessa peruskaavan sekä muuttaa kaavan henkilökohtaisille mitoille
- kuositella sekä mittatilaustyöhön että tuotantoon soveltuvia kaavoja
- muotoilla mallin mukaisia pukineita
- käyttää sarjontataulukoita ja hallitsee sarjonnan peruseriaatteet
- sovitaa ja tehdä sovituseriaatteet kaavaan.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on arvioitava käytännön suoritusten, suullisten ja kirjallisten tuotosten sekä niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

4 § TURKISTUOTTEEN VALMISTUS

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa valmistaa ja valmistuttaa tuotteen työsuunnitelmaa ja aikataulua noudattaen sekä ohjata ja valvoa tuotteen valmistamista. Tutkinnon suorittaja osaa valita eri turkisinahalle soveltuvat leikkuutekniikat ja lajitella nahat kaavalle hyödyntäen materiaalien erityispiirteitä. Hän osaa työstää turkisinahat vaativimpia leikkuutekniikoita hyväksi käyttäen kaavan osien muotoiseksi. Hän hallitsee valmistusprosessin eri vaiheet. Tutkinnon suorittaja osaa ottaa huomioon monipuolisesti tuotannolliset ja taloudelliset näkökohdat tuotteen suunnittelu- ja valmistusprosessia laatiessaan. Hän osaa laatia tuotannollisen työsuunnitelman tuotekortteineen. Hän osaa sopeuttaa tuotteen valmistuksen muuhun tuotantoon. Hän osaa arvioida omaa ja muiden työtä sekä laadullisesti että prosessina.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja

- hallitsee valmistusprosessin ja sen suunnittelun ottaen huomioon tuotannolliset ja taloudelliset näkökulmat
- osaa laatia tuotannollisen työsuunnitelman tuotekortteineen

-
- osaa valmistaa tuotantoon soveltuvan tuotteen
 - osaa ohjata ja valvoa valmistusprosessia.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on arvioitava käytännön suoritusten, suullisten ja kirjallisten tuotosten sekä niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

B VALINNAISET TUTKINNON OSAT (valittava vähintään kaksi)

5 § MONIMATERIAALITUOTTEEN VALMISTUS

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja toteuttaa monimateriaalituotteen. Hän osaa yhdistellä turkikseen muita materiaaleja, kuten nahkaa, kudottuja tekstiilimateriaaleja, huopaa tai neuletta. Tutkinnon suorittaja osaa käyttää erilaisia tekniikoita tuotteen valmistuksessa niin, että valmis tuote on persoonallinen, tuore ja omaperäinen. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa uusista materiaaliyhdistelmistä myyntikelpoisen tuotteen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja osaa

- luovasti suunnitella ja valmistaa monimateriaalituotteen
- yhdistellä erilaisia materiaaleja turkikseen
- hyödyntää erilaisia tekniikoita.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on arvioitava käytännön suoritusten, suullisten ja kirjallisten tuotosten sekä niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

6 § TURKISASUSTEET JA SOMISTEET

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja valmistaa ajanmukaisia asusteita erilaisista turkismateriaaleista ja materiaaliyhdistelmistä. Hän osaa käyttää työssään tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ja valmistaa ajanmukaisia asusteita turkiksesta
- käyttää asusteiden valmistamisessa tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on arvioitava käytännön suoritusten, suullisten ja kirjallisten tuotosten sekä niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

7 § TEOLLINEN TUOTANTO

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa siirtää tuotteen teolliseen tuotantoon. Hän hallitsee tuotannosuunnittelun sekä osaa arvioida valmistettavan tuotteen hinnanmuodostumisen. Hän osaa laatia työohjeet ymmärrettävään muotoon. Hän tuntee ja osaa käyttää yleisimmin teollisuudessa käytettäviä koneita ja laitteita. Hän osaa jaksottaa tuotteen valmistuksen eri työvaiheisiin työn sujumuuden ja kannattavuuden kannalta järkevällä tavalla ja kykenee ohjaamaan ja valvomaan tuotteen valmistusta.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja

- ymmärtää teollisen tuotannon perusteet
- osaa laatia työsuunnitelman ymmärrettävään muotoon
- osaa jaksottaa työn eri vaiheisiin ottaen huomioon käytettävät koneet ja laitteet sekä työn sujumuuden
- kykenee ohjaamaan ja valvomaan tuotteen valmistusta
- kykenee valvomaan työn laatua ja kannattavuutta.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset on arvioitava käytännön suoritusten, suullisten ja kirjallisten tuotosten sekä niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan suorittajan tavoitteena on todennäköinen yrittäjyys. Hänellä on vankka oman alansa ammattitaito, hän ymmärtää alansa yritys-toimintaa ja hänellä on oman yrityksen aloittamiseksi tarvittavat perustiedot. Hän osaa arvioida yrittäjyytään ja mahdollista yritystoimintaansa sekä sitä, millä alueilla ja miten hän voi kehittää yrittäjävalmiuksiaan.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia markkinointikanavia ja seuraa alan messuja ja tapahtumia, myös kansainvälisesti. Hän osaa valita omaan toimintatapaansa parhaiten soveltuvan markkinointitavan. Hän on markkinointihenkilinen ja osaa esitellä myyvästi omaa alaansa, osaamistaan sekä tuotteitaan.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja

- osaa laatia omaa yrittäjänä toimimistaan tukevan kehityssuunnitelman
- on tutustunut omaan toimialaansa niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymien ja kehityksen sekä markkinoiden tilan mahdollisuuksia oman yritystoiminnan käynnistämiseksi
- tietää, millaisia vaihtoehtoja yritystoimintaa aloittava voi harkita
- tuntee yritysmuodot
- ymmärtää, mikä on liikeidean merkitys yritystoiminnan suunnittelun työvälineenä ja osaa tarvittaessa käyttää apunaan asiantuntijoita
- osaa laatia yritykselleen toiminnan kannalta keskeisten alueiden liiketoimintasuunnitelmat yhdessä asiantuntijoiden kanssa
- ymmärtää kustannuslaskennan periaatteet ja tietää, mitkä markkinalähtöiset tekijät tulee myös ottaa huomioon tuotteiden järkevässä hinnoittelussa
- osaa laatia yritykselleen karkean tulo- ja menoarvion ja osaa hankkia tietoa ja asiantuntijapalveluja alan yritystoiminnan verotuksellisten kysymysten ratkaisemiseen
- tuntee yritystoiminnan aloittamisen lakisääteiset toimet ja tietää, mistä voi tarvittaessa saada asiantuntijapalveluja yritystoiminnan käynnistämiseksi tarvittavien tietojensa syventämisessä
- tietää alan messut ja muut tapahtumat, myös kansainvälisesti
- hallitsee erilaiset esittelytilanteet
- lisää alan ja tuotteen tunnettavuutta hyödyntäen eri tiedotusvälineitä.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon yrittäjyysosan suorittajan valmiuksien arvioinnissa on kaksi ulottuvuutta:

Näyttöä arvioitaessa arvioidaan

- 1) yksilön arvoja ja henkilökohtaisia yrittäjäysvalmiuksia
- 2) yksilön yrittämisen taitoja ja tietoja.

Näyttöjä laadittaessa ja näyttöympäristöjä valittaessa on tärkeää pystyä mitaamaan luotettavasti molempia valmiuksia.

Yksilöllisten tekijöiden arvioinnissa on tärkeää kyky arvioida omia valmiuksiaan toimia yrittäjänä. Arviointi pohjautuu itsearviointiin, ryhmässä tapahtuvaan vertaisarviointiin sekä asiantuntijakeskusteluihin. Työvälineinä voidaan käyttää mm. erilaisia keskusteluja ja analyyssejä. Tutkinnon suorittajaa ei arvioida sen suhteen, onko hän hyvä yrittäjä vai ei, vaan tavoitteena on muodostaa henkilön yrittäjäprofiili, jota tulkitsemalla hän osaa tuottaa itsenäisesti tai yhdessä asiantuntijan kanssa oman yrittäjänä toimimista edistävän kehittämissuunnitelmansa.

Yrittämisen taidot ja tiedot arvioidaan aitona yrittäjyyteen liittyvänä toimintana. Keskeinen osa näyttöä on pitkäjänteinen yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä hanke, jossa henkilö työstää yritysideaansa liike- tai palveluideaksi alasta riippuen. Toimivan liikeidean rakentamisessa kokelaan tulee tarkastella monipuolisesti toimintaympäristöä erityisesti alalle aikovan yrittäjän näkökulmasta. Hän osaa käydä keskusteluja mahdollisesta yrityksensä käynnistämisestä ja siihen liittyvistä kysymyksistä alan asiantuntijoiden kanssa.

9 § AMMATTIALAKOHTAINEN TIETOTEKNIikka

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää oman ammattialueensa valmisohjelmia sekä elektronisia ohjausjärjestelmiä ja muita tuotannon ja laadunvalvonnan käyttämiä tiedonsiirto- ja tallennusjärjestelmiä. Tutkinnon suorittaja ymmärtää näiden merkityksen ja tehtävät.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja

- osaa käsitellä tiedostoja eli hakea ja kirjata tietoja tuotantotapahtumista, tulostaa tietoja, tallentaa sekä kopioida ja toimittaa tiedostoja eteenpäin käyttäen omaa tiedonsiirtojärjestelmää
- osaa käyttää omassa työssään tietotekniikkaa koneiden asetusten tekemiseen, mallien muokkaamiseen ja tiedonsiirtoon valmisohjelmien avulla.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon osan edellyttämä ammattitaito osoitetaan todellisessa työympäristössä toteutetuin näytöin. Näytöt muodostuvat ammatin kannalta keskeisistä työtehtävistä, ja näyttöä voidaan täydentää mm. kirjallisin tuotoksin, haastatteluin ja keskusteluin.

10 § TUTKIELMA

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä omaan alaansa liittyvän kirjallisen tutkielman tai raportin hyödyntäen alan kirjallisuutta ja käyttäen hyväkseen tietoteknisiä mahdollisuuksia.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja osaa

- ilmaista itseään sujuvasti kirjallisesti
- käyttää viestinnässä tietoteknisiä mahdollisuuksia ja medioita
- hankkia tietoa itsenäisesti sekä arvioida ja yhdistää tietoa
- tarkastella kriittisesti alaan liittyvää kirjallisuutta ja hyödyntää sitä
- kirjoittaa alansa asioista yleispätevästi myös toimintaympäristönsä ulkopuolisille lukijoille
- laatia kirjallisen tutkielman ja/tai visuaalisen raportin.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan tuottamalla tutkielma tai raportti. Näyttöä voidaan täydentää mm. kirjallisin tai visuaalisin tuotoksin, haastatteluin ja keskusteluin.

TURKISALAN AMMATIN KUVAUS JA ARVOPERUSTA

Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan valmiudet sekä turkismateriaalien käsittelyyn että turkistuotteen valmistukseen, jotka ovat turkkurin ammattitaidon ydinosaamisalueet. Turkisalalla tuotteen pinta kootaan turkisnahoista eri tekniikoilla. Tutkinnon suorittaja osaa valmistaa erilaisia turkispintoja sekä niistä tuotteita. Valmistuksen lisäksi hän osaa asiakaslähtöisen turkistuotteen suunnittelun, kaavoituksen ja sovituksen. Erikoisammattitutkinnon suorittanut turkkurimestari voi toimia turkisalalan yrityksissä valmistuksen lisäksi erilaisissa tuotannosuunnittelu- ja työnjohdollisissa tehtävissä. Tulevaisuuden työtehtävät vaativat kokonaisvaltaista osaamista asiakaslähtöisessä yrityskulttuurissa, jossa pienten yritysten välinen yhteistyö korostuu. Yhteistyökyvyn lisäksi toimiminen alalla edellyttää omatoimisuutta ja vastuullisuutta.

Turkisalalan tehtävänä on tuottaa tuotteita, jotka tyydyttävät kuluttajien tarpeita. Valmistuksessa arvopäämäärinä ovat materiaalivirtojen eettiset ja lainsäädännölliset tekijät sekä tuotteiden pitkäikäisyys, käyttökelpoisuus, uudistettavuus, korkea laatu ja mielihyvän tuottaminen. Alan yritys tiedostaa turkistuotteen koko elinkaaren ja alan ympäristövaikutukset sekä parantaa ja kehittää jatkuvasti toimintaansa ja tuotteitaan.

Alan yritys- ja liiketoiminnassa korostuvat kuluttaja- ja asiakaskeskeisyys, kannattavuus, kestävä kehitys, yrittäjäyys ja terve kilpailu sekä palvelujen, työn ja tuotteiden korkea laatu. Keskeisiä arvoja ja periaatteita ovat myös luotettavuus, täsmällisyys, rehellisyys ja ammattitaidon arvostus sekä vastuu henkilöstön työkyvystä, kehittämisestä ja hyvinvoinnista.

Työskentely turkisalalla perustuu monen eri tahon yhteistyöhön. Verkostoituminen ja menestyksellinen yhteistyö sekä kotimaassa että kansainvälisesti edellyttävät asiakkaiden ja kanssaihmiesten kunnioittamista, toisen työn, toimintaympäristön, perinteiden ja ajattelutavan tuntemista ja arvostamista sekä tasa-arvoista ja suvaitsevaista asennetta.

Turkisalalan ammattilaiselta edellytetään monipuolista ammattitaitoa ja sen jatkuvaa ylläpitämistä ja kehittämistä. Alan ammattilainen on luotettava, laatu- ja tietoinen, vastuuntuntoinen, oma-aloitteinen ja asiakaspalvelu- ja yhteistyökykyinen. Alan suuria haasteita ovat kansainvälistyminen, laadun korostuminen kaikessa toiminnassa sekä ekologisesti kestävä kehityksen huomioon ottaminen tuotantoketjujen eri vaiheissa.